Latweeschu Awises.

Isnahk 7 reises nedeklâ. ◇ 98. gada gahjums.

Maksâ:

Eksspedizijâ sanemot
par 1 gadu . . 2 rub. 30 kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . „ 60 „
par 1 mehnesi . — „ 35 „

Maksâ pa pastu peesûtot un pilsehtâ mahjâ peesûtot:
par 1 gadu . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
par 2 mehnescheem — „ 80 „

Maksâ uz ahrsemem:
par 1 gadu . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 5 „ 80 „
par 1/4 gadu . . 3 „ 50 „
par 1 mehnesi . 1 „ 50 „

Sludinajumi maksâ: par sihtu rakstu rind. 10 k., 1. puse un teksta 30 k.

Adreses maiņa maksâ 10 kap.

Numurs maksâ 1 kap.

Redakzija: Jelgowâ, Katoļu eelâ Nr. 42. Eksspedizija: Katoļu eelâ Nr. 40. Tel. 981.

Kantoris: Rigâ, Walnu eelâ 30. Tel. 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 114. Zeturtdeen, 1. maijâ. **1914.**

Swarigakais no satura:

Seedonim nahkot.
Wahrdi un darbi.
Kurp nowed sozialistu „brihwibas".
Frantschu jauni panahkumi Marokâ.
Breesmigs sprahdseens Rigâ.
Semgaleeschu brihwibas kari 13. gadusimtenî.

Seedonim nahkot.

Schodeen 1. maijs. Tuwojas atkal seedonis, pilns dsihwibas preeka, pilns zeribu, pilns spara. Wisa daba pehz ilgâ seemas meega mostas uz jaunu dsihwi. Kurp raugees — wisur moscha kustiba, wisur preeks un gaisma. Teesa, nahks wehl pawasara wehtras, warbuht ari salnas, bet — seedoni tee neatturès.

Un schodeen negribot nahk prahtâ muhsu tautas liktenis, winas jaunakais laikmets. Iga, smaga un gara bij winas nebrihwibas seema. Tad nahza pirmee brihwee wehji un modinaja winu uz jaunu dsihwi, uz pawasari. Teesa, pirmee muhsu tautas pawasara wehstneschi, pirmee zihruki, pa leelakai teesai jau atdusas sem salâm welenam. Bet tas nebuht naw leedsis seedonim tuwotees — muhsu tautas seedonim. Ir nahkuschas ari bahrgas salnas, bahrgi salti pawasara wehji laususchi daschu labu osolu Latwijas ahrès, nosaldejuschi ne weenu ween pawasara seedinu, bet — seedonis tomehr nahk! 1. maijs preeksch muhsu tautas ir peenahzis. Lai paraugamees tikai winas druwâ un redsesim, zik tur daudz preezigu araju kehruschees pee darba, weens weenâ, otrs otrâ weetâ. Un ir ari laiks — darba tik daudz: te jarok grahwis nowadit „sarkano" rahwu, te jasusina „proletariskais" purws, te jatihra tschuhkslaji, kuros peemiht politiski un sabeedriski moschki . . . Tihrai jatop Latwijai. Winas druwam tihrâm no nesahlem un tapehz jaisnihzina nesahku sehjeju moschku peemihtnes.

Gan wehl juhtams tikko pahrwaretais seemas skarbums. Puhtis ari wehl daschu labu reisi salti wehji. Nahks warbuht ar salnas — no „purweem", bet tas neatturès seedoni wina gaitâ. Skaists un spehzigs ar sauli un seedeem winsch nahk, nesdams mums wasaru. Winsch nahk — mehs to sinam un tas mums dod spehku strahdat, buht stipreem un pakahwigeem, dod tizibu uz muhsu darbu, uz uswaru.

Ja, schodeen ir 1. maijs. Lai sneedsam weens otram rokas un ar Deewa palihgu kopejeem spehkeem turpinam darbu tautas druwâ!

Augstakâ labuma mahkfligas bischu schuhnas,

original 1 ⓐ. pakajumâ, is gatawotas no newiltota bischu waska Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskâs Sabeedribas Bischkopibas Sekzijas darbnizâ uz jaunanakâs konstrukzijas walzem no **aukstâ waska.** War stahwet wairak gadus, nesaudejot sawa labuma un elastiguma. — Dabujamas (336)

Latweeschu Laukf. Ekonom. Sabeedribas wisâs nodalâs.

Atpakalpahrdewejeem rabats.

Isgatawo schuhnas ari no bischkopju paschu waska; **pehrk waску** un **atmaina pret schuhnam** galwenâ noliktawâ **Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 46.**

Wahrdi un darbi.

Sem schahda wirsraksta „Tehwija" sneedz schahdu rakstu: „Latweeschi daudz un sen kahro pehz patronata atzelschanas un draudses lozekļu peelaischanas pee draudses pahrwaldschanas leetām. — Bet darbos te teiktais nebuht neapstiprinas. Muhsu dsihwei atihstotees raduschâs wajadsibas pehz daudz jaunu draudschu dibinaschanas. Peem. Rigâ. Zik tur basnizu atwehrts latweescheem: Jahna, Gertrudes, Jesus — no senlaikeem, jaunakâ laikâ ir dibinatas Mahrtina, Trijadibas draudses, wispehdigâ Lutera, Pahwila, Jaunâ Gertrudes un Krusta basnizas. Pa wisâm schîm basnizam buhs kahdu 12 latweeschu mahzitaju. Preeksch leelâs Rigas, kur tagad buhs kahdu 300,000 luteru latweeschu, schis skaits ir daudz par masu, bet uz katra mahzitaja isnahk jau kahdu 25,000 dwehseļu. Un tas ir par daudz pahri weena zilweka spehkeem. Tatschu neskaitotees uz wisu to — jaunâs latweeschu draudses teek dibinatas un jaunas basnizas teek zeltas tikai zaur Rigas wahzu gahdibu. Tas ir apkaunojoschi preeksch latweescheem. Tikai wispehdigâ laikâ Rigas latweeschi sanehmuschees un paschi uz paschwaldibas prinzipeem

Seedonis.

Ar sauli sejâ un seedu tehrpâ
Winsch nemanot atkal ir klaht,
Wiss modees un posees, lai sanemtu winu,
Katrs steidsas to apsweizinât.

Un seedus gan sahrtus, gan sarkanus, baltus
Pahr kalneem, pahr lejom winsch ber,
Un wahrtus uz jaunu gawiku dsihwi
Ar spehzigu roku wer.

Kurp raugees — tehrpi wiskrahschnakee mirdz,
Un smarschas kâ wihraks pluhst —
Nu seedona swehtki, — wiss dahrgakais tam
Ik malâ lai upurets kluhst!

Zik debesis dsilas, zik saules nu daudz —
Wiss seedos un seltâ kâ mirdz!
Ik waigâ kwehl leelais seedona preeks
Un strauji pukst katra sirds.

Bet wakars kad klusi pahr kalneem nahk
Un reetrumi ugunis twihkst,
Nakts skahweenos seme-lihgawa
Pussapnos, pusnemanâ slihgst.

Mirdz dsidree nakts spahrni dimantos,
Tai sudraba sakta pee kruhts;
Ta nemeera sirdis sew sapnos lihdz sauz,
Twert wisu, kas nawa wehl guhts...

*

Zik debesis dsilas, zik mirdsuma daudz —
Winsch, burwis, seedonis klaht.
Wiss modees un posees lai sanemtu winu,
Katrs steidsas to apsweizinât.

Ed. Winpuseetis.

Karaleene un kalpone.

(Turpinajums).

Winu waldischanas laikâ Foburgas eela bij pilnigi tukscha, jo neweens negribeja dsihwot schâs breesmigâs weetas tuwumâ.

Sekosim tagad pa Foburgas eelu salihkuscham, melnâ mehteli eetihtam muhkam, kursch steidsigi dodas uz preekschu, turedamees namu ehnâ.

Mehnesis sposchi apspihd namu jumtus un eelas otru pusi, bet muks no tâs iswairas ...

Redsams, winsch ir tahlu nahzis, jo wina platmale pahrklahta ar putekleem un gaitâ manams nogurums.

Beidsot winsch apstahjas pee maseem wahrtineem un peeswana.

Gaididams lihdz atwehrs, winsch atskatas, tâ ka mehnescha gaismâ top redsama wina seja. Winsch leekas buht gadus dimdesmit peezus wezs. Ja nebuhtu ozu, winu waretu saukt par labsirdigu. Bet wina skatâ ir tik daudz wiltibas un launuma, ka suhd ustiziba pret winu.

Beidsot klostera pagalmâ atskan soli. Noskrapschk atslehga.

— Kas tur ir? — rupja balss eekschpusê jautâ.

— Brahlis Klarets no Burgosas, — atbild muhks.

— Lai debesis swehta tawu eeraschanos, brahli Klaret!

— Un lai stiprina tawu dwehseli!

Wahrti atkal aiswehrâs un tapa aisslehgti.

— Nu, kahdâ usdewumâ tu eerabees pee mums? — sargs jautaja.

— Mani suhta Rosa pee Mateja, Antonija un Merina.

— Tad seko man. Tu winus wehl atradisi sche pat Santo-Madrê

Ar scheem wahrdeem winsch dewâs uz preekschu, klosteri eekschâ, Klarets winam sekoja.

Pee kahdam dselsts durwim wini apstahjâs. Wahrtu sargs peeklauweja un skani teiza:

— Brahlis Klarets un Burgosas wehlas tapt peenemts!

Durwis atwehrâs. No tumsas parahdijâs roka, satwehra atnahzeju un eewilka eekschâ.

Kâ atwehruschâs, durwis pehz tam atkal tapat bez trokschna aiswehrâs.

Ne wahrda neteikdams neredsamais durwju sargs sanehma Klaretu sem rokas un weda uz preekschu pa tumschâm telpam.

Beidsot wini apstahjâs.

— Mehs esam pee mehrka! — Klareta pawadonis teiza un atwehra leelas durwis uz sposchi apgaismotu sahli: — Ej eekschâ.

Klarets eegahja un durwis aiz wina atkal aiswehrâs.

Sahles widû stahweja ar melnu drehbi pahrklahts leels galds un pee ta sehdeja Mateja, Antonija un Merins.

— Kahdas wajadsibas dehl tu sche eerabees? — Mateja jautaja Klaretam.

— Preesteris Rosa suhta jums sawu swehtibu un sweizina!..

— Lai Deews winu swehti!.. Bet ko winsch leek mums sazit?

— Swarigu noslehpumu, kuru winsch neusdroschinajâs ustizetees papiram.

Klarets peegahja tuwak pee melnâ galda un sahka klusâ balsî runat.

Pateescham, ja schee wahrdi taptu sinami, Rosa neisbehgtu no bendes rokam par nodewibu pret karalisko namu. Papiram tahdas leetas newareja ustizetees.

— Peezas deenas atpakal — Klarets eesahka sawu noslehpumaino runu: — Burgosas klosterî eerados printscha Karlosa suhtnis. Generala Kabrera pulki netrauzeti nonahkuschi pee Burgosas. Ja nu juhs esat ar meeru ieneest Karlosam palihdsibu, winsch tad atdos jums wisu waru, kahda jums senak bija

nodibinajuschi atkal jaunu draudsi „Meera draudsi". Jelgawâ pilsehtas draudsei, kura pastahw kà paschwaldibas draudse — buhs kahdu 25,000 draudses lozekku dwehseku — rehk not 5 personas uf weenu familiju — buhtu 5000 familiju, bet draudses nodokli (2 rubki) nolihdsina tikai 200. Draudse gan pastahw un itin kahrtigi un eepreezinoschi ispilda sawus nepeezeeschamos peenahkumus, bet waj tad ar to ween peeteek. Par nabagu un sewischki par bahrinu apgahdibu tik labi kà nekas nawa darits. Draudschu lozekku dahwanas sanahk tik masâ mehrâ — ka knapi peeteek tekoschàm kahrtigàm wajadsibam.

Muhsu isglihtibas beedribas?! Kurp tad tàs ir tikuschas — wispahrigi muhsu garigas un laizigas attihstibas weizinaschana, kahdâs schaurâs robeschâs ta kustas?! Leelajâ Rigâ, kur kahdu 350,000 latweeschu, ir eerihkotas mahzibas eestahdes tikai kahdeem 800 latweeschu behrneem, un scho eestahschu starpâ ir ari dascha latweeschu behrnu eksportfabrika ar kreewu mahzibas walodu. — Leelà Riga — par kuras latweeschu „darbeem" winas laikraksti „prowinzei" ikdeenas garos apzerejumos raksta. Wispahrigi jasaka, ka interese parahdas tikai wahrdos. Kur materiali upuri janes — nu — tur lai eet „ziti".

Kad Rigâ eet walodas par latweeschu amatneezibas mahzibas eestahdes un musejas zelschanu — tad wispirms wajaga isgahnitees un isplahtitees — papreeksch „nodibinat", kas schahdu eestahdi lai zel, kahdai winai wajaga buht, kà lai winu pahrwalda un isrihko, bet kur lai nem naudu neween preeksch zelschanas, bet jo ihpaschi preeksch winas ustureschanas — par to neweens nopeetni nerunà un nedomà. Rihkot un pahrwaldit — tur wisi klaht, bet lihdsekus dot — to lai „wini", „wispahriba" gahdà, darbu darit — tee lai baras paschi — swarigakais jau ir tik „nolemt". Katrs grib to gudrako — labako projektu isdomat, it kà wiss atkaratos no scheem projekteem. Pateesibà te darba wiseem ko strahdat deesgan — kas tik grib strahdat. Rigas latweescheem nawa wajadsigas weenas amatneezibas mahzibas eestahdes ween, teem wajadsigs tahdu daudz un daschadas. Peemehram Minchenê, kura apmehram tikpat leela kà Riga (ar Rigas tuwako apkaimi), buhs daschadas amatneezibas mahzibas eestahdes waj kahdu 50 un wairak. (Amatneezibas mahzibas eestahdes wispahrigi neteek eerihkotas preeksch kahda amata eemahzischanas — Kreewijâ gan daschur tas tà, — bet preeksch amatos wajadsigo atteezigo teoretisku sinaschanu pasneegschanas atteezigeem arodneekeem). Kas nàwa meerâ ar tahdu eestahdi, kahdu taisas zelt Rigas Latweeschu Beedriba — lai taisa zitadu — tahdu, kahdu ziti wehlas. Un ziti lai taisa atkal zitadu. — Un wisas schahdas eestahdes warès swehtigi strahdat un wisas atnesis muhsu tautai daudz labuma, bet lai tàs tikai zel un ustura, lai usstahkteem darbeem newek akmenus zekâ, bet pamatâ! Darbs — un ne wahrdi — lai ir tas swarigakais.

Wahzeeschi turpretim labprahtigi nes milsigus upurus sawu paschu labâ. Baltijas muischneezibas usleekas sewim milsigas nodewas — paschas no sewis, ne no weena us to nepeespeestas — lai usturetu sawu stahwokli wispahribâ. Un wahzu beedribas — parastàs beedribas, kahdu ari latweescheem ir

---

Spanijâ. Ari naudu netaupis. Rosa isdabuja diwpadsmit deenu ilgu laiku preeksch apspreeschanàs ar jums. Riht agri man jasteidsas atpakal ar juhsu atbildi.

Wisi trihs preesteri loti usmanigi klausijàs ko suhtnis stahstija.

No winu lehmuma tagad atkarajàs neween Isabeles, bet ari wisas Spanijas liktenis.

— Isej us brihdi winâ istabâ, brahli Klaret, — Matejs teiza: — Tur tu dabusi ehdeenu un dsehreenu.

Suhtnis isgahja. Un lihds ko winsch bij projam, wisu trihs sejas itin kà atdsihwojàs.

— Nu ko juhs teiksat par scho preekschlikumu? Matejs jautaja.

— Winsch jaatraida, — Antonijs teiza: — Jo Karlosam naw ta, ko winsch sola.

— Bet ja naw, tad wina liktenis ir muhsu rokàs! — Merins winu pahrtrauza.

Tas naw wiss wehl. Leeta ta, ka Neapoles prinzis Franzisks taps par Isabeles laulato draugu un — zaur to wisa wara tik un tà nahks muhsu rokàs. Palikssim labak pee ta.

— Bet waj mehs waram us to pilnigi paladtees? — Merins pretojàs.

— Winsch ir pilnigi muhsu rokàs! Genujas grafeene atkal eegumusi pilnigu waru pahr winu.

— Nu, tahdâ gadijumâ newar galwot, ka schis Neapoles prinzis dabus Isabeles roku!

— Dabus! — Matejs pabalstija Antoniju: — Marija Kristina ir wina pusê.

— Bet Narwaezs preti!

— Lai! Tas mas ko nosihmê.

— Nu tad taisissim lehmumu! — Antonijs turpinaja.

Katrs no inkwisizijas slepenà tribunala lozekleem panehma no kabatas masu bumbinu un nemaniti eelaida urnâ galda widû.

Schinî urnâ ar baltàm un melnàm bumbinam tika isschkirta ne weena ween zilweka liktenis.

Papirosi
„Latwija"
10gab. 6Kap.

tuhkstoschàm — tàs spehj isdot tur rublus, kur latweescheem eespehjams isdot tikai tikpat daudz kapeikas. Ir jau gan taisniba — wahzu turiba ir daudz leelaka — un, par wisàm leetam — zeetak eesakno-jusees, nekà pee latweescheem, bet ar to ween wisu to isskaidrotees newar, jo nawa ari latweeschu turiba tik wisai masa — ihpaschi widejos slahnos — un tad latweeschu skaits tatschu ir daudz, daudz leelaks. — Latweeschi waretu daudz, daudz wairak darit preeksch sawàm wispahrigàm wajadsibam — ja tikai wineem buhtu peeteekoschi pilniga sapraschana preeksch upuru neschanas paschdarbibâ, sapraschana, ka ar wahrdeem ween — bes darbeem — neka newar sasneegt. Tas ir muhsu tautas wehsturisks truhkums. Un to wajaga par tahdu atsiht un puhletees to nowehrst, newis to leelu audsinat, kà tas tagad, deemschehl, beeschi noteek."

Laikrakstu apskats.

„Jaunàs Deenas Lapas" diwkosiba. Schis latweeschu eenaidneeku organs, kursch pats sew isgudrojis peemehrotu wahrdu „Leelà Mehslu Kule", ir teescham schi wahrda zeenigs. Ko wisu schaî „Kulê" newar atrast. Weenâ paschâ numurâ weenâ rakstâ sauz pehz latweeschu apweenoschanàs, otrâ atkal to posta. Tà 96. num. rakstâ „Pilsehtas domes wehleschanas Zehsîs" wina suhdsas, ka latweeschi neko nedarot preeksch nahkoschàm pilsehtas wehleschanam, bet sinojumâ „No Zehsim" preezajas par jaunas „progresiwas" awises isdoschanu tur, kura tad tur mehginàs latweeschus skaldit. Wehleschanas tuwojas, wajag uhdeni jaukt, radit latweeschu starpâ nesaskanas un — tuhlin parahdas „progresiws" organs. Par ka naudu winu isdos, nebuhs tahlu jameklè — tee ir tee paschi laudis, kas bod naudu preeksch sinamàs „Kules" isdoschanas. Pehdejai, protams, preeks — buhs jauna „kulite", kura nahks talkâ pee politisku un sabeedrisku nejehdsibu klahjischanas saweem nedaudsajeem lasitajeem. Bet naw ko schaubitees, ka zehseneeki sinàs peenahzigi sanemt „progresa" salaschnu „kuliti", kurâ grib sagiftetu gara baribu sneegt weenteesigeem lasitajeem. Ar katru deenu diwkosaino klibiku loma noskaibrojas un tauta eenem pret wineem peenahzigu stahwokli.

Sekschseme.

Peterburga. Ministru preekschneeks Goremikins aisbrauzis us Liwadiju.

Za winâ eekrita diwas, waj ari trihs melnàs bumbinas, teesajamam bij jaeet nahwê.

— Diwas bumbinas melnas, — Antonijs teiza: — Preekschlikums atraidits. Lai brahlis Merins par to pasino suhtnam.

— Bet pagaidat wehl azumirkli, — Matejs turpinaja: Prinzis Franzisks grib no jesuiteem aisnemtees naudu.

— Miljonu realu?

— Ja, — Matejs atbildeja us Antonija jautajumu. — Bet es domaju, ka mehs winam tos ismaksasim tikai pehz kahsaw.

— Labi, lai noteek, — pahrejee peekrita.

Pehz tam wini atwadijàs weens no otra un isschkihràs.

15. Noslehpums.

Mihlestiba, kura bij eedegusès jaunàs karaleenes sirdî, dewa winai energiju usstahtees pret wiseem schkehrschleem, kahdi tai waretu zelâ gaditees.

Pirmà noslehpumainâ sastapschanàs, kuru, teesa, gan istrauzeja Matejs, tikai eedsinaja uguni, sewischki wehl tapehz, ka wina redseja, zik karsti eemihlejees winâ skaistais Serano.

No gudrà Olozaga nepalika apslehpts, kas notika Serano un Isabeles sirdî.

Prims paschlaik galmâ neatradàs, jo bij aissuhtits ar kara spehku us Burgosu.

Par to Topete, kuram peedereja milsu bagatibas, dsihwoja jo sposchi pa galwas pilsehtu, rihkodams dsihres pehz dsihrem.

Pirmàs nedekàs pehz karnewala Serano nopuhlejàs, usmeklet noslehpumaino sihlneezi, kura winam bij atgahdinajusi par Enriku, bet — bes panahkumeem.

Ustizigais Domingo, kuru bij lehrusi Schosê lode, nomira. Tà nepalika neweena, kas waretu Franziskam atgahdinàt, nepeemirst dotos solijumus Enrikai.

(Turpmak wehl.)

— Par Peterburgas mahzibas apgabala kuratora palihgu eezelts tautas apgaismoschanas departamenta wize direktors, ihstens walsts padomneeks Woronzowskis.

— Apgaismoschanas ministris Kasso turpinot sawu rewisijas zeļojumu pa Kreewiju. No Maskawas doschotees us Kasanu. Pee apgaismoschanas ministrijas budscheta apspreeschanas walsts domê wina weetu ispildischot ministra beedrs.

— Noteesati „Now. Rab. Gas." redaktori Saizews un Fatows un „Schiwaja Schisn" redaktors Wasiljews par mussinaschanu us streiku us — 8 mehn. zeetumâ.

Oranienbauma. Metees sem wilzeena Oranienbaumas pretschu stazijas preekschneeks Pokrowskis, 42 gadus wezs. Paschnahwibas eemesls — naudas isschkehrdiba.

Pleskawa. Nosudis schejeenes mehrneezibas skolas I. klases audseknis Moks. Kahdâ draugam atstahtâ sihmitê tas raksta, ka dsihwe winam apnikusi un lai winu nemeklejot wairs. Lihds schim ari wisa mellesschana palikusi bes panahkumeem. Domà, ka tas buhs kur upê noslihzinajees.. „L."

Klikali (Kaunas gub.) 17. aprilî meesta tuwumâ nodeguschas wehjdsirnawas. Uguns pahrgahjusi ari us diwejàm Karla Skubras mahjam, kuras nodeguschas lihds pamatam ar wisu wina mantu. — Uguns iszehlàs ap pulkst. 9 wakarâ. Paulis.

Blagoweschtschenska. Leelsugunsgrehks iszehlees kineeschu kwartalâ. Nodeguschi 59 nami.

Baltija.

Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas

Lejas-Kursemes rajona agronomi, weterinarahrsts un instruktori noturès maija mehnesî sch. g. preekschlasijumus sekoschâs weetâs:

Grobinâ, swehtdeen, 4. maijâ pee Grobinas Laukfaimneezibas beedribas par „lopu weselibas kopschanu, deriga darba sirga pasihschanu no ahrejàm sihmem un putnkopibu";

Brinkos, swehtdeen, 4. maijâ pee Brinku Bibliotekas beedribas par preekschsihmigu saimneezibas eekahrtoschanu, lauku eedalischanu un par laukfaimneezibu wispahrigi;

Alschwangâ, swehtdeen, 4 maijâ pee Alschwangas Lopkop. pahrraudsibas beedribas par lopkopibu un peensaimneezibu, kà laukfaimneezibas nosarem, waislas lopu iswehli, peena lopu sugam un par peena eeguhschanu;

Alschwangâ, pirmdeen, 5. maijâ par Latweeschu weetejo gowslopu sugu, winas wehsturi, ispehtischanu un praktisku nosihmi, gruhsnas gows kopschanu, jaunlopu audseschanu, peena apstrahdaschanu, usglabaschanu un isleetoschanu;

Alschwangâ, otrdeen, 6. maijâ par kuhts eekahrtojumeem, lopu ehdinaschanu, sweestoschanu, seeroschanu, beeja krehjuma isgatawoschanu un peensaimneezibas atleeku isleetoschanu, par zuhkkaoibas nosihmi laukfaimneezibâ, zuhku sugam un waislas zuhku iswehli;

Alschwangâ, treschdeen, 7. maijâ par lopkopibas pahrraudsibas sabeedribam un ziltsgrahmatam, koppeenotawam un to eerihkoschanu, zuhku ehdinaschanu un usbaroschanu, lopbaribas audseschanu, plawu un ganibu uslaboschanu un par semkopibas peemehroschanu lopkopibai;

Aisputê, swehtdeen, 11. maijâ pee Aisputes Laukfaimn. beedribas „Ruhkis" par „seeweeschu laukfaimneezibas darbeem";

Dunalkâ, swehtdeen, 11. maijâ pee Dunalkas Laukfaimn. beedribas par plawkopibu;

Durbê, swehtdeen, 11. maijâ pee Durbes Lopkopibas pahrraudsibas beedribas par waislas lopu iswehli, waislas bulku stazijn un latweeschu weetejo gowslopu sugu;

Dunalkâ, pirmdeen, 12. maijâ par semes meliorazijas darbeem;

Durbê, pirmdeen, 12. maijâ par peena lopu sugam, latweeschu weetejo gowslopu sugas wehsturi, lopu ehdinaschanu un zuhkkopibu;

Durbê, otrdeen, 13. maijâ par semkopibas peemehroschanu lopkopibai, lopbaribas audseschanu, par plawu un ganibu uslaboschanu;

Turlawâ, zeturtdeen, 15. maijâ pee Laukf. beedribas „Semkopis" par „kas jasin laukfaimneekam";

Dsehrwê, zeturtdeen, 15. maijâ pee Bibliotekas beedribas par plawkopibu;

Bahrtâ, swehtdeen, 18. maijâ pee Bahrtas Laukf. beedribas par waislas lopu iswehli, waislas bulku stazijas eerihkoschanu un par latweeschu weetejo gowslopu sugu;

Preekulê, swehtdeen, 18. maijâ par lopu tuberkuloses apkaroschanu, latweeschu weetejo gowslopu sugu un par saimneezibu uslaboschanas panehmeeneem;

Bahrtâ, pirmdeen, 19. maijâ par gruhsnas gows kopschanu, jaunlopu audseschanu, peena eeguh-

schanu, apstrahdaschanu, uslabofchanu un isleetoschanu;

Bahrtâ, otrdeen, 20. maijâ par kuhts eekahrtoschanu, lopu ehdinaschanu un plawkopibu;

Bahrtâ, treschdeen, 21. maijâ par lopkopibas pahrraudsibas sabeedribam un zilts grahmatam, sweestoschanu, seeroschanu un plawkopibu;

Bahrtâ, zeturtdeen, 22. maijâ par koppeenotawas eekahrtoschanu un plawkopibu;

Bahrtâ, peektdeen, 23. maijâ par peensaimneezibas atleeku isleetoschanu, zuhkkopibu un lopbaribas audseschanu;

Bahrtâ, sestdeen, 24. maijâ par lopbaribas audseschanu un semkopibas peemehroschanu lopkopibai.

Ahkn galâ (Paulshafen) Frizim Pawihtolam dota konzesija atwehrt fotografejamo darbnizu.

Ahrsemes

Kurp nowed sozialistu „brihwibas", to tagad jo skaidri redsam Franzijâ, kur wisu waru sagrahbis sawâs rokâs neleels pulzinsch wisai schaubigu elementu, kas stahw zeeschos sakaros ar schihdeem. Lai tikai wehl waretu palikt pee stuhres, neteek taupiti nekahdi lihdsekli. Tâ awise „Eclair" tagad sino, ka nupat notikuschâs wehleschanâs „slawenais" Kaijo gahjis pat tik tahlu, ka uspirzis balsis. Wehl nekad wehleschanu zihnâ netikuschi leetoti tik ahrkahrtigi nekaunigi lihdsekli, ka schoreis. Balsu pirkschana no sozialisteem notikusi gluschi atklahti, ne tikai dsihwoklos, bet pat uz eelam un publiskâs weetâs. Bijuschi gadijumi, kur laudis saschutuschi par schim negehlibam un neschehligi peekawuschi „maso brahlu" nahkamo „aisstahwju" agentus. Daschi no teem nowesti pat slimnizâ.

Tas tâ gahjis pa Parisi. Prowinzês rihkojuschees wehl droschak — tur pat nekaunejuschees ihpaschâs afischâs issolit maksu par balsim.

Frantschu jauni panahkumi Marokâ.

Wisa Maroka jau ir ussskatama par frantschu peederumu, bet Widus-Marokâ lihds schim tomehr wehl bij leels apgabals ar pilsehtu Tasu, kur frantschu wara pahr marokeescheem wehl nebij nodibinajusês. Tagad nu frantschi eenehmuschi ari Tasu un zaur to ari Widus Maroka winu rokâ un no Alschiras ir brihwa teescha satiksme uz Atlantijas okeanu. Ekspedizija pret Tasu jau ilgi tikusi rihkota un reisê gahjuschas diwas kara spehka nodalas, weena no Alschiras, otra no Atlantijas okeana peekrastes puses. Tasas eekarofchana nebijusi wisai gruhta, un pee tam kara spehkam eewehrojamus pakalpojumus isdarijuschi lidotaji ar bumbu meschanu no gaisa.

Riga.

„Jaunâ Balss" Rigas sozialdemokrateem aisrahwusês un tâs weetâ isnahk „Dsihwes Spehks", nenormals radijums, kursch slimo ar leeluma maniju un biloni.

Par bumbu atraschanu un sprahdseenu wehl sinojams, ka ta arweenu wehl ir koti neisprotama. Abas bumbas, weena drusziņ leelaka par otru, ir apruhsejuschas tschuguna lodes un atrodas swabadi noliktas Peterburgas Ahrrigas 2 polizijas eezirknî kâ nebihstamas. Winas ir bes kahda zauruma un weengabala kausejums, pilnigi lihdsigas agrak leetotâm leelgabalu lodem; kâ winas spridsinamas, naw ne domajams, lai gan wehl naw leetprateju apskatitas. Nogalinatais, 29 gadus wezais Ehweles pagasta lozeklis Julijs Eisentals bijis buhwstrahdneeks, bet jau seemu nodarbojees par kutscheeru un tagad jau atkal strahdajis pee buhwdarbeem. 31. martâ winsch noihrejis istabinu par 7 rbl. mehnesî Marijas eelâ Nr. 78 pee A. Ehrlicha jaunkundses un tuhlin to ari apdsihwojis pats ar sawâm istableetam. Winsch bijis koti kahrtigs un pastahwigi usturejees mahjâs no wakara lihds rihtam; ari nekahdi weesi winam nenahkuschi un naktim winsch meerigi gulejis kâ jau kahrtigs darba zilweks. Winsch gehrbees labi un tihrigi un lizees buht pat religiofs, jo lasijis ari garigas grahmatas un swehtdeenam gahjis basnizâ. Winu dsihwokli atrastas patronas un pistonas, bet ari tikai nedaudz, tâ ka ari tâs newar sazelt pret winu nekahdas launas aisdomas, wismaz schimbrihscham. Wina swainis Adams Wagulis, kura dsihwoklî Spitalu eelâ Nr. 14 notizis sprahdseens, ir Zlukstes aprinka, Lasenes pagasta, lozeklis, 39 gadus wezs un prezejis kahdu atraitni ar gadus 10 wezu meiteniti; bet paschâ laulibâ winam tagad mehneschus 2 wezs behrninsch. Swehtdeenas nakti winsch ar seemu un behrneem pahrbraukuschi no zeema, uz kureeni aisbraukuschi sestdeenas rihtâ, atstahjuschi sawu dsihwokli kahrtibâ, par eksplosiju wini neka nesinajuschi un, atraduschi sawu dsihwokli ispostitu, tuhlin gahjuschi kopâ ar mahjas puisi uz poliziju, kur wini apzeetinati un nodoti swarigu leetu ismekleschanas teesnesim. Sawadi isleekotees tas, ka wini pahrbraukuschi bes atslehgam tâ no mahjas wahrteem, kâ paschu dsihwokla un stahstot atstahjuschi tas aisdrauzot uz 2 deenam sawa dsihwokla preekschinâ pakahrtas. Tapat sawadi, ka wini noihrejuschi dsihwokli un eekrawajuschi 2 wesumus doschadu mehbelu un leetu, bet pehz eksplosijas no teem atrasti tikai kahds masums. Winu manibas bijuschas apdroschinatas par 1600 rbl. Winu sagrautâ dsihwokli atrastee preekschmeti neusrahda neko spridsinamu. p.

Nesinâmu, gadus 30 wezu strahdneeku kahrtas wihreeti, atrada 27. apr. Jaunâ eelâ Nr. 32 atejâ pagalam. p.

Nosnudis nakti uz 25. apr. Wahzijas twaikona „Konsuls Schulte" matrosis Palstrots. Domâ, ka winsch noslihzinajees. p.

Jelgawa.

Jelgawas plosta tiltam uz wezâm ribam leek wiszaur jaunu meesu. Schopawasari tiltu nosolija Augsburga kugneezibas firma, pee kam rente tika pazelta waj dubulti (no apm. 7000 rbl. uz 13,000 rbl.) Jau agrak Augsburga kugi islahdeja sawas prezes uz tilta semes, bet tagad schi „peestahtne" arween pleschas platumâ, tâ ka gandrihs jau waj puse no brugetâ laukumina pee tilta aisnemta no Augsburga muzam.

Nolaidiba un ugunsgrehks. Poneweschas maspilsonu Aglinsku mahjâs Schagares eelâ Nr. 8 Jelgawas maspilsonim Franzim Sawizkim ir gakas schahwetawa. 26. aprilî plkst. 5 pehz pusdeenas S. eelizis schahwetawâ 33 gabalus zuhkas gakas, aiskuhris krahsni un tad par wisu to nemaz nelizees sinot. Ap plkst. 3 nakti schahwetawâ iszehlees ugunsgrehks, un tad ziti eedsihwotaji modinajuschi paschu S. Pateizotees peesteiguschos ugunsdsehseju puhlem, uguns drihsumâ apdsehsta. Schahwetawâ sadegusi gaka par apm. 200 rbl., apdegusi ari mahjai seena; saudejumi apm. 400 rbl. Gaka naw bijusi apdroschinata, ehka apdroschinata Latweeschu Sawstarpejâ Ugunsapdroschinaschanas beedribâ par 3100 rbl. Polizija notikumu wehl ismeklê.

Atrasts Lapskalna eelâ melns kabatas pulkstenis ar baltu metala kehdi. Sanemams polizijas waldê.

Administratiwi sodi. Par eedsihwotaju neusdoschanu polizijâ soditi: Ansis Drehska — eebrauzamâs weetas turetajs Leelajâ eelâ Nr. 71 — ar 10 rbl. waj 7 deenam aresta un wahzu skolotajs Pauls Wischnewskis ar 10 rubleem.

Sahrdrukaschana aisleegta.

Semgaleeschu brihwibas'kari 13. gadusimtenî.

(Turpinajums).

IV. Semgaleeschu un leischu leelâ uswara pahr Rigas bihskapu un sobinbrahku ordena isnihzinaschana. Semgalei 20 meera gadi.

1. Kursemes kehninsch Lamekins peenem kristigu tizibu un strihdi Sw. Marijas walstî.

Jau 17. janwarî 1229. gadâ bija miris bihskaps Alberts, Sw. Marijas walsts teeschais nodibinatajs. Schi walsts toreis aptwehra wisu tagadejo Widsemi un Latgali, isnemot wehl galejos Maleenas un Latgales nowadus, kuri taî laikâ wehl nebij galigi atrauti no Polozkas un Pleskawas walstim (latweeschi toreis dsihwoja lihds paschai Pleskawai un Polozkai). Tapat Igauniju latweeschi bija eekarojuschi. Sw. Marijas walstij bija diwas galwenâs prowinzes: Latwija (Latgale, Lihbija un Widseme kopâ) un Igaunija, pee kam waldoschâ tauta bija latweeschi.*) Schi kristigâ latweeschu walsts bija jau koti spehziga. Schim augoscham spehkam wajadseja arweenu tahlak isplatitees, lihds kamehr tas aptwehra wismaz wisus latweeschus. Bet pehz Alberta nahwes schahda Latwijas jeb Sw. Marijas walsts isplehschanâs kustiba uz laiku apstahjâs, jo iszehlâs Sw. Marijas walstî schkelschanâs un nemeeri.

Rigas bihskapa kapituls (augstako garidsneeku padome) pehz Alberta nahwes eewehleja par Rigas bihskapu Daugawgrihwas klostera prahwestu Nikolaju, bet Bremenes arkibihskaps, sem kura formalâ sinâ stahweja Rigas bihskaps, gribeja eezelt par bihskapu sawu kanoniku Albertu Suerberu. Gahja suhdsibas pee pahwesta un tas eezehla kardinalu Atti par legatu jeb ahrkahrtigu suhtni schi strihdus isschkirschanai. Kardinals nenahza pats personigi uz Rigu, bet suhtija uz Rigu sawâ weetâ sawu biktstehwu, muhku Balduinu, strihdu ismeklet un isschkirt. Balduins eerabâs Rigâ rudenî 1230. gadâ. Sche nu Rigâ pee Balduina, kâ pee pahwesta pilnwarneeka, dezembrî 1230. gadâ un janwara eesahkumâ 1231. gadâ atnahk no Kuldigas Kursemes kehninsch **Lamekins** lihds ar kurschu bajaru suhtneem, kurus Balduins sewischkî uz Rigu bija eeluhdsis. Sche nu Balduins israhdas par koti isweizigu politiki. Winam isdodas Kursemes kehninu Lamekinu peerunat, eestahtees Sw. Marijas walstî un peenemt kristigu tizibu. Kurseme patur pilnigu patwaldibu, kâ ari sawas wezâs teesibas un likumus, tikai atsihst pahwesta wirswaldibu un pahwesta eezekamo Kursemes bihskapu. Par to pahwests garantê no sawas puses Kursemei aissardsibu pret ahrejeem eenaidneekeem. Schi Kursemes un Lamekina meerigâ (zaur lihgumu) peeweenoschanâs pee Sw. Marijas walsts notika tahdâ pat kahrtâ, kâ tas preeksch 30 gadeem bija ar Lihbiju. Sewischkî Kursemes bajari pastahweja uz peeweenoschanos pee bihskapa, un kurschus wispahrigi pee tam wadija tahlaki politiski aprehkini: ahreja nodroschinaschanâs un Latwijas apweenoschanâs. Saprotams, zaur tahdu isschkiroschu kurschu soli, patstahwigâs Semgales stahwoklis paleek nedroschaks, jo uz kurscheem tagad wairs newareja zeret, kâ uz sabeedroteem. Semgale tagad paleek weenigâ no wisâm latweeschu walstim, kas paturejusi sawu pilnigu patstahwibu un wezo tizibu. Semgaleescheem tagad nekas zits neatleek, kâ sabeedrotees zeeschak ar leischeem, kuri ari wehl bija neatkarigi.

Noslehdsis ar Lamekinu swarigo politisko lihgumu, Balduins pats gribeja palikt par Kursemes bihskapu, tahdâ kahrtâ, ka Kursemes bihskaps nestahwetu wis sem Rigas bihskapa, bet gan teeschi sem pahwesta. Zaur to nu Sw. Marijas walstî buhtu diwi patstahwigi waldneeki. Ari kurscheem un Lamekinam tas bija koti pa prahtam, ka tee nebuhtu padoti Rigas bihskapam, kursch wisâs leetâs dewa preekschroku saweem lihbeescheem un latgaleescheem.

Bihskapa sehdekli kurschi eerihkoja Piltenê, weenâ no labakajâm Kursemes pilim. Schi weeta bija stipra un ihsti isdewiga, jo bija no juheas ar kugeem sasneedsama. Lamekins palika waldit sawâ wezwezâ galwas pilsehtâ Kuldigâ.

Tas nepatika Rigas bihskapam Nikolajam, ka Balduins rihkojâs tik patstahwigi un sahka jau sanemt sawu peenahzigo desmito teesu no Kursemes.

Nikolajs wisadi rihkojâs pret Balduinu, kuru no sahkuma aisstahweja pahwests un bija eezehlis par patstahwigu Kursemes bihskapu. Abas puses gahja ar garâm suhdsibam uz Romu un galu galâ Nikolajs uswareja, jo winam isdewâs peerahdit, ka nedrihkst Sw. Marijas walsti saskaldit diwâs daļâs. Pahwests atzehla Balduinu no legata amata un par legatu preeksch strihdus ismekleschanas suhtija atkal Modenes bihskapu Wilumu, kursch jau 1226. gadâ bija Latwijâ. Modenes Wilums leetu galigi isschkihra par labu Rigas bihskapam Nikolajam, kuru ari apstiprinaja amatâ, un bihskaps Balduins atstahja 1234. gadâ Kursemi, kura tika padota sem Rigas bihskapa un dewa pehdejam desmito teesu.

Dehl schahdâm eekschejâm jukam Sw. Marijas walsti kara darbi daschus gadus kluseja. Bet pehz leetas noskaidroschanas, 1235. gadâ, bihskaps Nikolajs ussahka tuhlit jaunu karu pret semgaleescheem un sabeedroteem leischeem. Schoreis bihskaps jutâs itin stiprs, jo kurschi tam bija peebeedrojuschees un ari pahwests bija atsuhtijis kahdu krustneschu pulku.

(Turpmak wehl.)

Telegramas.

30. apr. (13 maijâ).

Ugunsgrehki.

Maskawâ muttas rajonâ sadeguschas prezes par 40,000 rbl.

Minskas gubernâ Woronitschos nodegusschi 50 nami, krahjkase un daudz peebuhwes. Sadegusschi ari daschi zilweki.

Pluhdi.

No Kologriwas sino, ka Unschas upe pahrpluhdusi. Uhdens wehl arween zelotees. Saudejumi leeli.

Belajas upê uhdens turpina zeltees. Tik leeli pluhdi naw peedsihwoti pehdejo 25 gadu laikâ.

Pischmas upe pahrpluhdusi un aisskalojusi dambjus, tiltus, seenu un daudz ehkas, kâ ari lopus.

Pret alkoholu.

Petrosawodskas gubernâ pehdejâ laikâ taisiti 34 lehmumi, slehgt reibinoschu dsehreenu pahrdotawas. Daudzi no scheem lehmumeem jau ispilditi.

Huliganisms Anglijâ

nemitas. Tâ atkal tahda huligane sabojajusi karaliskajâ akademijâ herzoga Wellingtona gimetni.

Semes trihzê

Katanijas apkahrtnê pawisam **dabujuschi galu 170 zilweki.**

Sprahdseens,

kâ no Norfolkas, Wirginijas walstî, Seemeku-Amerikâ, sino, uz twaikona „Dscheferfen" nogalinajis 7 un eewainojis wairak zilwekus.

Atbildigais redaktors: A. Purinsch.

Isdeweja: Sabeedriba „Latweeschu Awises".

*) Tambehl ari latweeschu (lataweeschu) wahrds, kas wispirms apsihmeja tikai latgaleeschus, wehlak pahrgahja ari uz zitâm radneezigâm zilts: lihbeescheem, kurscheem, semgaleescheem, sehleem u. t. t. Latweeschu tauta dabuja sawu tagadejo wahrdu lihds ar bihskapa waldsts atstihstischanos.

Azu ahrsts W. A. Garbunows.

Peenem azu slimneekus weenreisi nedelâ, otrdeenâs, no pulksten 5 lihdſ 7 p. pusd., Jelgawâ, Leelajâ eelâ 20. Tel. 912. (334)

R. Steinberga pulkstenu magasina

Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 34,

peedahwâ sawu krahjumu (159)

dahmu un kungu labatas pulkst.,

sudraba, tehrauda un **nikela wahkos**, kà ari **seenas, modinatajus** un **regulatora pulkstenus par mehrenàm zenam.**

Islabojum. isdara uſ galwosch.

J. Willumsons,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 33,

peedahwà **leelâ iswehlê wisaugstakâ labuma** (194)

wihnus

sahkot no **30** l. pud. un **dahrgakus. Wislabakos Reweles killos** par **25, 30** un **35** kap. kast. **Pirmà labuma sprottes** par **35** un **45** kap. kast. un **daudſ zitus konserwus** un **wairak sortes seerus.** Sewischki katram ceteizams **slawenais ahrsemes waligais kakao** par **80, 90** un **100** kap. mahrzinà, kà ari swaigi debſinatu un no wiſeem eezeenitu **kafiju no Augusta Mentzendorfa. Tehjas no wisslawenak. firmam** ar **15%** r.

Tikai pirmà labuma preze.

J. Spalits.

Zementroru, trepju un jumta papes fabrika

Jelgawâ, Schogares eelâ Nr. 5, telef. 270.

Buhw. sesonai sahkotees peedahwaju no krahjumà atrodoscheem materialeem: (236)

Zement **trepju kahpeenus. Celu un koridoru sliſes. Aku un drenaschu rores** (wisados leelumos)

Sirgu un zuhku sliſes. Kapu krustus un apleekamos par loti lehtam zenam.

Bez tam peedahwaju pehz wisjaunakà parauga paschisgatawotus

Zement jumta dakſtiņus.

Seenas un jumta papi, akmena darwu wairumà un masumà.

Tapat usnemos **papes jumtu ussegschanu** un **nodarwoschanu par lehtàm zenam.**

Sudraba medalis

Laukſaimneezibas iſ-:: stahdê Jelgawâ ::

1913. g.

Zementa dakſtiņus.

Daschada leeluma **drenaschu truhbas, okas, trepjukahpeenus, brugus, ſiles, kapu apleekamos, sehtu stabus, uhdens reservuarus** u. t. t. peedahwà

Brahli Maulwurff,

zementa pretschu ruhpneeziba Jelgawâ, Salàs un Walles eelu stuhri. Tel. 560.

J. Osolina

apawu pahrdotawa un darbniza

Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 11.

Turu krahjumà

wiſadus apawus,

peenem **apstellejumus** un **islabojumus** par mehrenàm zenam. (137)

Apawu isgataw. darbniza un pahrdotawa

K. Ginter,

Jelgawâ, Lehjeju eelâ 2,

peedahwà no krahj. **wiſ. kungu, dahmu** un **behrnu sahbakus,** pascha darbnizà isgataw., pehz jaun. paraugeem

Bez tam peedahwaju **uhdens sahbakus, no sewischki isturiga uhdeni zauri nelaidoscha materiala.** Apstelleiumi un islabojumi **teek wiſsdrihsakà laikà pagatawoti.**

Par isturigu un glihtu darbu galwoju

Lehtas zenas! Lehtas zenas!

NB. **Mahzekli** war peeteiktees.

Preeksch wiſas dſihwes!

625 gresni un wehrtigi preekschmeti par 3 rbl. 95 kap.

Iſſuhtam uſ pehzmaksu sekoscho: 1) Kaistu melnu angku tehrauda jeb balta metala pulksteni, uswelkams aiſ podſinas weenu reisi 48 stundàs uſ 15 akmeneem ar galwoschanas rokstu uſ 6 gadeem. 2) Skaista jaunſelta lehde preeksch pulksteņa. Breloks-stereoskops ar interesanteem skaisteem seeweeschu skateem. Mazinsch preeksch pulksteņa aiſsargaschanas no maitaschanàs, pulksteņa aiſsargs no sagleem. Skaista dahmu kapsele ar pakaid. briljanteem, gresna broscha no jaunſelta. Pahris auskaru jaunakà fasona ar skaistu diamantu. Kungu gredſens ar pakaldarinatu briljantu. Tahds pat gredſens. Skaists mundschtuks preeksch papiroseem no burſoltina. Pahris skaistu manschetu pogas. Schlipses adata no jaunſelta ar brihnischkigu pehrli. Tipografijas aparats, ſoſt. no 300 dasch. burteem, zipareem, sihmem, pilniga cetaiſe preeksch paschdrukaschanas. 100 gab. wiſitkartes, 75 listes gresna paſtpapira, 50 konwertu. Interesonta grahmata „Teatrs un fokusi“ pam. kà eemahzitees darit daschadus fokusus. Skaista sehrija mahkſlas paſtkartes ar interesantu saturu. 15 dasch. aiſgrahbjoschu skatu. Wiſs schis komplekts sastahw no 625 preekſchmeteem, teek suhtits no mums tikai par 3 rbl. 95 kap. (pulksteņs ween maksà scho naudu). Labakà sorte 4 rbl. 75 k., par eepakaschanu un suhtischanu 55 kap., uſ Sibiriju 95 kap. Ja iſſuhta 3 komplektus uſ reisi, tad suhtischana uſ muhsu rehkina. Ja iſſuhta 5 komplektus, tad peeleek 6 par welti. Kam nepatihk — suhta atpakaſ. Adrese: гор. Лодзь, складъ Т-ва УНИВЕРСАЛЬ, Н. 22. (302)

Rets gadij. preezatees!

Juhs buhseet pahrsteigti, ka juhs redſeſeet tàs lehtàs zenas par kahdàm mehs iſſuhtam sawus wehrtigos preekſchmetus.

Tikai par 4 rbl. 95 kap.

iſſuhtam sekoschu garnituru wehrtigas un noderigas leetas: 1) skaistu kab. pulkſt. no ihsta sili-melna tehrauda, moderns, **loti plahns,** uswelkams aiſ podſinas 40 st. weenu reisi, ihsts ankers, ases uſ akmeneem, jeb ari to weetà domu zilindrs, regulei uſ minuti, **pareiſs gahjeens** ar galwoschanu uſ 6 gadeem. 2) skaista ihsta „Dublè“ modes dubultkehde eleganta fasona. 3) loti interesants breloks. 4) Seemescha ahdas pulkſt. mazinsch. 5) Ahrsemju portmoneja ar 6 nodalàm un mechaniſku atlehgu, skaistà Parises iſstrahdajumà. 6) kautschuka stempels ar paſtelletaja wahrdu, tehwa wahrdu un familiju. 7) pulkſtena aiſsargs no sagleem. 8) teatra binoklus eleganta eekahrtojuma ar 4 achromatiſkàm glahsem, tuwina no leela atſtahjuma. 9) stereoskops — dſihwa ponorama, rahda loti dabiſki. 10) loti interesanti skati preeksch stereoskopa. 11) gresna dahwana preeksch damam. sastahwoscha no dubtè — selta rinka ar frantschu briljanteem, tohda pat broscha un pahris auskaru jaunakàs modes. 12) Mahjas tipografija sastahwoscha no apm. 120 koutschuka burteem un zipareem. nepeezeschams katrà mahjà. 13) nikela kabatas rakſtama eetaiſe. 14) kabatas tualetes reſſers ar interesanteem preekſchmeteem. 15) **Pehdejais jaunums:** rewolwers — mutschigs kabatas aiſsmehkjamais aparats. 6) interesanta kabatas burwju grahmatina sastahwoscha no wairak kà 100 dasch. interesanteem fokuseem **Wiſs garnituru maksà 4 rbl. 95 kap. 2 garn. 9 rbl. 30 kap.** Tahds pat garnituru bet tikai sastahwoschs no wislabako ihpaschibu leetam 5 rbl. 70 kap. 2 gar. 10 rbl. 80 kap. Katra garnitura ar slehgru pulkſteni par 1 rbl. dahrgak. **Eetei zam labak labakàs sortes garnituru, jo zenu starpiba nawa lielà, bet leetu wehrtibas starpiba milsiga.** Iſſuhtam uſ pehzmaksu un bez eemaksas. Suhtischana 45 kap. (bet uſ Sibiriju 80 kap.) Jaadreſè: (327)

Т-во „Патентъ“, Варшава, Св. Креста отд. 123.

Ch. B. Michalifka

jaunu un leetotu drehbju magasina

Rigâ, leelâ Sirgu eelâ Nr. 9, Pluhmes namà, majas Kehninu eelas stuhri, telefons 65-42, peedahwà

wiſas ſesonas drehbes,

kà: dahmu un kungu sahbakus un kurpes, kungu mehteļus pelerinus schaketu uswalkus, hutes, zilindrus leelà iswehlê par wislehtakàm zenam, bez tam muſikas instrumentus, schujmaschinas, welosipedus, gramofonus, fotogr. aparatus, portjeras, leetus un saules sargus u. t. t. Fraku, swahrku, smokingu uswalkus iſdrè. Leetotas leetas uspehrk. **Sestdeenàs weikals slehgts.** (240)

Dr. J. Jaworkowskis

spezialahrsts

mahgas, sarnu sirds, neeru, zukurslim. gikts reimatisma un aptaukoschan.

Rigâ, Aleksandra eelâ 35, dſihw. 5, (102)

no 9—12 un 4—7, tel. 57—74.

„Salon de Corsets M-me Marie“ (81)

Jelgawâ, Leelajâ eelâ 35

Zaur scho pasinoju zeen. dahmam, ka manà salonà bes korsetem wehl teek no spezialistem pagatawoti preekschmeti, kas atteezas uſ seeweeschu wajadſibam, kà: kermena taisni turetajs, apakschtaljas, wiſadas bandaschas pehz modeļa un ahrsta nosazijumeem.

Ilggadiga nodarbosch. schini arodà, kà ari labi mahziti darba spehki, dod man eespehju, katru wehleschanos iſpildit. Bagatigs modernu, gatawu korsetu krahjums. Swehtdeenàs un swehtku deenàs mans weikals ir slehgts.

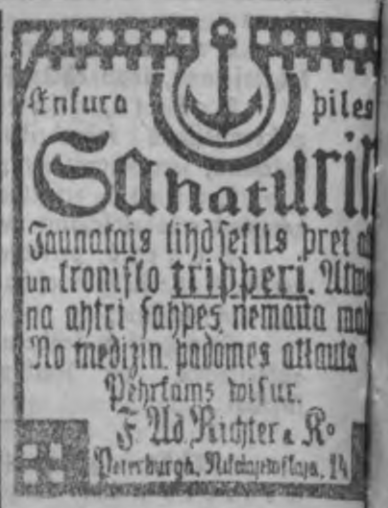

Dadaua Blata stropi,

dubultàm seenam, iſwelkamo dibenu, wako taſsameem sahneem, glahſchu lodſineem, ar labako sorti tropenolpapi, segtu jumtu, no sauseem kokeem iſgatawoti, dabonami buhw- un mehbelu galdneezibà Jelgawà, Palejas eelà 33, pee **J. Kimen.** (3196)

F. Schwarz & bd.

Jelgawâ, Katrinas eelâ 9.

Telefons 616. (181)

Urbschanas un aku buhwes eestahde.

Artesisku aku urbschana lihdſ leelakajeem dſiłumeem pehz jaunakàs sistemas. Uhdens apgahdaschana pilsehtàs un uſ laukeem. Technisks birojs. Mechaniſku maschinu darbniza. Motoru un wiſadu maschinu uſrihkoschana un islaboschana.

Uhdens un twaika armaturu krahjums.

Uhdenswadu rores. Pumpju un wehju motoru **pahrdoschana par lehtàm zenam.**

Wiſadi rihki

dahrsa un mescha kopschanai.

Sihks zenu rahditajs ar sihmejumeem.

Spitzenbenberga sistemas

= kulturas rihki =

ar sihku zenu rahditaju.

Wischkopibas peederumi un mahkſligas tchuhnas.

Sihks zenu rahditajs ar sihmejumeem, dabonami

J. Redlicha

Anglu magasina Rigâ.

(808)

J. Freimana

drehbneezibas darbniza,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 53,

peenem pagatawoschanâ wiſadus **uniformu** un **ziwilmehteļus** un **uſwalkus. Dahmu mehteļus, jakas** un **kostimus,** pehz jaunakeem paraugeem par mehrenàm zenam. (84)

Ratneeks (stellmachers)

P. Hellmann.

Mana darbniza tagad atronàs

Jahna eelà 2, blak, Jahna kapeem.

Paſtellejumus ta jaunus, kà ari **islabojumus iſdaru wis-drihsakà laikà.** (206)

Drukàts Grahmatr. Fon. Sab., agr. S., Landsberga drukàtawê, Jelgawâ.